

ANALIZA VARNOSTI PEŠCEV V CESTNEM PROMETU ZA LETO 2009¹ IN PRIMERJAVA

Varnost pešcev v cestnem prometu se je v letu 2009 po številu mrtvih pešcev v prometnih nesrečah izboljšala v primerjavi s prejšnjimi leti, ne pa tudi v primerjavi z letom 2007, ko je bil delež mrtvih pešcev najbolj ugoden v zadnjem desetletju.

Pešci ostajajo ena izmed varnostno najbolj izpostavljenih kategorij prometnih udeležencev in so za vozniki osebnih avtomobilov in potniki v vozilih tretja najpogostejša žrtev prometnih nesreč.

Tabela 1: Število mrtvih v prometnih nesrečah in število mrtvih pešcev

leto	skupno število mrtvih v prometnih nesrečah	število mrtvih pešcev	% mrtvih pešcev od vseh mrtvih
1999	334	61	18,3
2000	315	61	19,4
2001	278	42	15,1
2002	269	41	15,2
2003	242	38	15,7
2004	274	35	12,7
2005	257	37	14,4
2006	262	36	13,7
2007	294	33	11,2
2008	214	39	18,2
2009	173	24	13,8

V zadnjih desetih letih je v prometnih nesrečah umrlo 2.912 ljudi, od tega je bilo 447 ali 15,3 % pešcev.

Pešci v prometnih nesrečah

Število pešcev, ki so udeleženi v prometnih nesrečah, se zmanjšuje. V letu 2007 je bilo udeleženih 1.018², v letu 2008 pa 887, kar je 13 % manj. V letu 2009 se je število udeleženih pešcev zmanjšalo za 9 % v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta.

Tabela 2: Število umrlih, hudo in lahko poškodovanih pešcev v letu 2007, 2008 in 2009

posledice/leto	2007	2008	2009
mrtvi	33	39	24
hudo telesno poškodovani	196	152	134
lahko telesno poškodovani	728	645	588

V letu 2009 je v prometnih nesrečah umrlo 24 (39³) pešcev ali 38 % manj v primerjavi s preteklim letom. Hudo telesno se je poškodovalo 134 (152) pešcev ali 12 % manj, lahko telesno pa 588 (645) ali 9 % manj. Od tega je bilo 7 (13) povzročiteljev prometnih nesreč.

¹ Statistični podatki pridobljeni na dan 6. 1. 2010

² število vseh udeležencev (tudi tistih, ki niso bili poškodovani)

³ podatki v oklepaju so za leto 2008

Umrli pešci po starostnih skupinah

V letu 2009 se je število umrlih pešcev zmanjšalo glede na leto 2008, in sicer za 38 %. Še vedno velja, da je več kot polovica vseh mrtvih pešcev starejših od 64 let.

Tabela 3: umrli pešci po starostnih skupinah za leto 2007, 2008 in 2009

starost	2007		2008		2009	
	število	%	število	%	število	%
do 7 let	1	3	2	5	0	0
7 – 14	1	3	1	3	0	0
14 – 18	2	6	0	0	0	0
18 - 24	0	0	1	3	0	0
24 - 34	3	9	1	3	0	0
34 - 44	0	0	3	7	2	8
44 - 54	5	15	5	13	4	17
54 - 64	8	24	6	15	5	21
nad 64 let	13	40	20	51	13	54
SKUPAJ	33	100	39	100	24	100

Starejši pešci so pogoste žrtve nesreč zaradi neustreznega ravnanja voznikov motornih vozil in svojih napak. Večina nesreč, ki jih povzročijo starejši s svojimi napakami, so posledica slabšanja psihofizičnih sposobnosti (ožanje vidnega polja, kratkotrajen spomin, slabšanje sposobnosti za oceno hitrosti in oddaljenosti vozil), neustrezne barve oblačil, neuporabe odsevnih predmetov in nenazadnje tudi hoje pod vplivom alkohola.

V preteklem letu ni umrl noben otrok ali mladoletnik kot pešec, kar je zelo ugodno glede na prejšnja leta. Kljub temu velja, da sta starostni skupini od 7 do 14 let (otroci) in od 14 do 18 let (mladoletniki) med bolj ogroženimi.

Umrli pešci po mesecih

Tabela 4: Število umrlih pešcev v letu 2007, 2008 in 2009

mesec/leto	2007	2008	2009
januar	5	3	4
februar	5	9	2
marec	3	1	1
april	3	3	3
maj	4	1	2
junij	-	2	1
julij	1	1	1
avgust	3	3	2
september	-	3	-
oktober	4	6	3
november	3	2	3
december	2	5	2
skupaj	33	39	24

Glede na število umrlih pešcev v prometnih nesrečah po mesecih najbolj izstopajo januar in jesenska meseca. V teh mesecih je dan najkrajši oziroma so vremenske razmere slabe (megla, dež, sneg), zaradi česar je vidljivost slabša. Poletni meseci so bili za pešce razmeroma varni.

Alkoholiziranost pešcev

Od umrlih pešcev v letu 2009, ki so povzročili prometno nesrečo, je bil 1 (4) pod vplivom alkohola s povprečno koncentracijo 2,36 (2,08) grama alkohola na kilogram krvi.

Med ostalimi umrlimi udeleženi pešci je bil pod vplivom alkohola ravno tako 1 (2), povprečna stopnja alkoholiziranosti je bila 2,30 (1,09) grama alkohola na kilogram krvi.

Skupno sta v preteklem letu umrla 2 (6) pešca pod vplivom alkohola. Opaziti pa je razmeroma visoko povprečno stopnjo alkoholiziranosti.

Ključne ugotovitve analize so:

- pešci so v dolgoročnem obdobju še vedno med najbolj ogroženimi udeleženci v cestnem prometu;
- nadpovprečno so ogroženi pešci v starostni skupini nad 54 let;
- največ prometnih nesreč s smrtnim izidom pešcev se zgodi v temnem delu dneva, v jesensko-zimskem obdobju leta (od oktobra do marca);
- deleži mrtvih pešcev so enaki pri nesrečah v naseljih in izven njih, kar kaže na različne dejavnike nesreč;
- med poškodovanimi pešci prevladujejo otroci v starosti od 7 do 14 let.